

سرشناسه	اصغر کفشچیان مقدم، ۱۳۴۲-
عنوان کتاب پدیدآور	نگاهی بر دیوارنگاره های موفق ایران و جهان/ اصغر کفشچیان مقدم؛ نظارت و داوری محمد کاظم حسنونند [به سفارش] سازمان زیباسازی شهر تهران.
حساب نشر	تهران، هنر معماری قرن، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۹۸ ص؛ مصور (رنگی).
فروست	دانش زیباسازی شهری؛ ۵۲.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۰۴۸-۹۱
وضعیت فهرس نویسی	فیا
موضوع	نقش داری
موضوع	Mural Painting and decoration
موضوع	زیباسازی شهر
موضوع	Urban beautification
شناسه افزوده	سازمان زیباسازی شهر تهران. معاونت برنامه ریزی و توسعه
شناسه افزوده	رویان، سمیر
شناسه افزوده	حسونند، محمد کاظم؛ ۱۳۴۰-
رده بندی کنگره	ND۲۵۵۰/ک۷۷ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	۷۵۱/۷۳
شماره کتابشناسی ملی	۴۴۹۰۵۵۱

گرافیک و صفحه آرایی	شیمای قربانی
طراحی و عکس روی جلد	فواد علیچانی
ویراستار	محسن حکیم معانی
ناشر	سازمان زیباسازی شهر تهران
چاپ اول	۱۳۹۷
شمارگان	۱۰۰۰ جلد
قیمت	۱۰۰۰۰۰ ریال

حق چاپ و نشر این کتاب متعلق به سازمان زیباسازی شهر تهران بوده و هرگونه کپی یا نقل مطالب بدون اجازه پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۹
چکیده	۱۳
مقدمه	۱۵
۱. ویژگی های دیوار نگاری شهری	۲۱
۱-۱. ویژگی های بصری	۲۳
۱-۱-۱. تعامل بصری دیوار نگاره با دیوار	۲۴
۱-۱-۲. تعامل بصری دیوار نگاره با محیط	۲۷
۱-۱-۳. تعامل بصری دیوار نگاره با مخاطب	۳۲
۲- ویژگی های بیانی	۳۶
۲-۱. تعامل بیانی دیوار نگاره با معماری	۳۷
۲-۲-۱. تعامل بیانی دیوار نگاره با محیط	۴۰
۲-۲-۳. تعامل بیانی دیوار نگاره با مخاطب	۴۲
۲. اهداف دیوار نگاری شهری	۴۵
۲-۱. اهداف بصری	۴۷
۲-۲. اهداف رسانه ای	۵۴
۳. ارزیابی چند دیوار نگاره موفق ایران	۶۳
۳-۱. دیوار نگاره میدان ونک	۶۴
۳-۲. دیوار نگاره بشارت	۶۶
۳-۳. دیوار نگاره رویای رنگین	۶۹
۳-۴. دیوار نگاره خانه دوست شماره ۲	۷۱
۳-۵. دیوار نگاره مادر	۷۳
۴. ارزیابی چند دیوار نگاره موفق جهان	۷۵
۴-۱. دیوار نگاره فواره کروون	۷۶

۷۹	۲-۴. دیوارنگاره نیاگارا
۸۱	۳-۴. دیوارنگاره «پنج بیضی باز»
۸۳	۴-۴. دیوارنگاره باغ عمودی بابل
۸۵	۵-۴. دیوارنگاره سالن های عابر پیاده
۸۷	نتیجه
۸۹	فهرست تصاویر
۹۳	فهرست جداول
۹۵	فهرست منابع

پیشگفتار

به نام آفریدگار زیبایی

«او زیاست و زیبایی را دوست دارد»^۱

بزرگترین دستاورد اندیشه آدمی همواره در کنش‌ها و آفریده‌های زیبا و انسانانه متجلی شده است. از این رو «شهر» یا در تعبیر اسلامی آن، «بیت» را باید تجلی گاه زیبایی شناختی اندیشه متعالی و در عین حال خلاصه انسان دانست. از این منظر، وجه زیبایی شناختی انسان و زندگی مری را نیز می‌توان ملاک تمایز مفاهیم «شهر»، «شهروند» و «شهری زیستن» از سایر مفاهیم مرتبط با زندگی آدمیان تلقی کرد. انسان زیبا، محصول شهر زیاست و شهر زیبا، محصول اندیشه زیبا. بیهوده نیست که تاریخ شهرها همواره در عین حال تاریخ زیبایی - و البته هنر - نیز بوده است. با چنین رویکردی، زیبایی و زیباسازی شهر را باید ضرورت زندگی شهری، به ویژه در شهرهای امروزی دانست. شهرهایی که به دلایل بسیار سریع کالبدی و فضایی، شاهد شکل‌گیری فضاها و نازیبی شهری است. از سوی دیگر فشارهای ناشی از زندگی شهری - ازدحام، ترافیک، آلودگی هوا، آلودگی صوتی، کار زیاد و فراغت کم -

۱. براساس روایتی از امام حسن مجتبی (ع) که فرمودند: «إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ فَأَتَجَمَّلُ لِرَبِّي»؛ خداوند زیاست و زیبایی را دوست دارد و من به‌خاطر پروردگارم آراسته می‌شوم. «بحارالانوار»، ج ۸۳، ص ۱۷۵.

احساس آرامش، لذت و سطح کیفی زندگی شهروندان را تقلیل می‌دهد. در چنین شرایطی، زیباسازی شهری است که می‌تواند از طریق خلق فضاهایی زیبا و در عین حال آرامش‌بخش و همچنین کمک به خلق یا تقویت هویت اجتماعی - شهری، سطح کیفی زندگی شهروندان را ارتقاء بخشد.

سلسله کتاب‌های «دانش زیباسازی شهری» بر اساس چنین هدفی، دانش است میان‌رشته‌ای برای کمک به فراهم آوردن مبانی، چارچوب‌ها و استانداردهای لازم جهت ساختن و بر ساختن شهر «زیبا»؛ نچنان‌که شایسته «شهروند» و «شهری زیستن» است. در این تلاش میان‌رشته‌ای، گسترش شده‌است تا با کمک متخصصان در حوزه‌های گوناگون دانش شهری، تمامی متغیرها و ابعاد دخیل در موضوع زیباسازی شهر، متناسب و پس‌دانش موجود و به‌روز در زمینه این ابعاد و متغیرها در قالب «دین کتابچه‌هایی تهیه و تدوین شود. «جامع بودن»، «به روز بودن»، «ساده نویسی»، «اختصار» و «کاربردی بودن»، ویژگی‌های اساسی و مشترک محرز این است که تحت عنوان «مجموعه دانش زیباسازی» تهیه و تدوین شده و بدین ترتیب، کامل‌ترین مجموعه ادبیات موجود در زمینه دانش زیباسازی به زبان فارسی فراهم شده‌است. این مجموعه کم‌نظیر، که حاصل تلاش دو ساله گروهی از خبره‌ترین متخصصان در حوزه‌های گوناگون شهری است، متناسب با نیازهای شهری ایران در حوزه زیباسازی شهری تهیه شده و از این لحاظ ضمن برخورداری از جدیدترین یافته‌های علمی و هنری روز، می‌توان آن را مجموعه‌ای

«تولیدی» - تولید شده در ایران - و نه ترجمه‌ای تلقی کرد.

ویژگی‌های این مجموعه، امکان استفاده آسان از آن را برای دانشجویان، پژوهشگران، کارشناسان و مدیران شهری فراهم کرده از این رو می‌توان آن را مجموعه‌ای مناسب و متناسب با هدف آموزش اصول، مبانی و کاربردهای دانش زیباسازی در مدیریت شهری دانست.

سازمان زیباسازی شهر تهران با تهیه و تدوین سلسله کتاب‌های «دانش زیباسازی شهری»، کوشیده است تا بر اساس «منعرج‌رسانی»، «آگهی» و «آموزش»، در مسیر تهیه مقدمات و زمینه‌های لازم برای تبدیل شدن «زیباسازی شهری» به یک «نهاد» ضروری در مدیریت شهری گام بردارد.

این سازمان با سپاس از همه متخصصان و کارشناسانی که در تهیه این مجموعه همکاری داشته‌اند امیدوار است مجموعه حاضر با گسترش دانش زیباسازی شهری به ایجاد و ارتقای استانداردهای لازم در این زمینه، کمک به زیباسازی پدیدار شهری، صرفه‌جویی در هزینه‌های زیباسازی شهری و در نهایت ارتقای سطح کیفی زندگی شهری در شهرهای ایران منجر شود.

سازمان زیباسازی شهر تهران